

RETNINGSLINJER FOR HÅNDTERING AF SKOLEFRAVÆR

Udgivet af Vordingborg Kommune
Udarbejdet af: Afdeling for Skoler

FORORD

I Vordingborg Kommune tager vi børns og unges skolegang alvorligt. Det gør vi, fordi forskningen viser, at skolegang og uddannelse er en central faktor i forhold til at sikre, at barnet og den unge klarer sig godt i voksenlivet, både socialt og arbejdsmæssigt. Det er endvidere påvist, at stort skolefravær kan medføre at børn og unge ikke lærer nok, får sociale problemer, ofte dropper ud af ungdomsuddannelsen og ikke kommer i arbejde som voksen.

Skolefravær kan desuden være et tegn på, at barnet eller den unge ikke trives, eller at forældrene ikke formår at prioritere barnets eller den unges skolegang, herunder at hjælpe barnet eller den unge til at møde op til undervisning. Der er derfor flere gode grunde til, at vi prioriterer en tidlig, forebyggende indsats i forhold til at minimere børns og unges skolefravær. Det er et forældreansvar at ens barn møder i skole, med mindre andet er aftalt, men der kan være behov for indsatser der støtter dette ansvar.

For at målrette arbejdet i forhold til at begrænse børn- og unges skolefravær, har vi fastsat et mål om max. 5 % skolefravær. Vi tror på, at dette mål vil bidrage til at øge børn og unges trivsel på både individ- og gruppeniveau - fordi en elevs høje skolefravær påvirker de øvrige elever i klassen, og fordi klassens interne dynamik påvirker den enkelte elevs trivsel. Det kan sætte gang i en selvforstærkende proces, hvor fravær leder til mere fravær, som ofte tages med over i en påbegyndt ungdomsuddannelse. Det er derfor vigtigt at anskue skolefravær i et bredere perspektiv, hvori også skolens inklusionsindsats skal indgå.

Formålet med disse retningslinjer er at sætte tydelig mål for skolernes indsats overfor bekymrende skolefravær, herunder hvorledes forældre, ledere, lærere, pædagoger, Afdeling for Skoler og Afdeling for Børn og Familie samarbejder om og koordinerer en indsats.

Vordingborg Kommunes retningslinjer for håndtering af skolefravær er udarbejdet i et samarbejde mellem repræsentanter for skoleledere, UU Sjælland Syd, Afdeling for Børn og Familie og Afdeling for Skoler.

Vedtaget af Børne-, Unge- og Familieudvalget den 1. november 2016.

FORMÅL

Formålet med Vordingborg Kommunes retningslinjer for håndtering af skolefravær er at minimere børns og unges skolefravær for herigennem:

1. At skærpe den tidlige, forebyggende indsats og handle hurtigt på dalende trivsel

Ud fra et princippet om tidlig indsats skal der være opmærksomhed på begyndende ulovligt og bekymrende fravær. Vi skal derfor sætte tidligt ind, når en elevs fremmøde bliver ustabil, fordi fravær kan være et symptom på en række andre problemer. En tidlig indsats betyder, at indsatsen ikke bliver nær så indgribende. Skolerne skal derfor arbejde forebyggende med skolefravær og være opmærksom på risikofaktorer for øget fravær. Det er vigtigt at skolernes ressourcepersoner involveres og at skolen, i sine indsatser, har fokus på individniveau i forhold til den enkelte elevs fravær, men også på det sociale og faglige miljø i klassen, som eleven indgår i.

Jo mere skolefravær, des sværere kan det blive for barnet eller den unge at komme tilbage til skolen, både socialt og fagligt. To fraværsdage om måneden bliver til 20 skoledage på et skoleår, hvilket bliver til et helt skoleår over et skoleliv – og det kan aflæses direkte i de faglige resultater. En hurtig reaktion på skolefravær skal bidrage til at sikre, at barnet eller den unge forbliver stabilt deltagende i sit skoleforløb.

2. At øge antallet af uddannelsesparate elever

Skolegang og uddannelse er en central faktor i forhold til at sikre, at et barn eller en ung klarer sig godt i voksenlivet. Forskning viser, at uddannelse er en af de vigtigste parametre i forhold til at sikre alle lige muligheder i voksenlivet. Der er klare sammenhænge mellem elevfravær og elevernes afgangsprøvekarakterer, samt at elever med mindre fravær har større sandsynlighed for at begynde på en ungdomsuddannelse. For at øge andelen af uddannelsesparate elever, skal vi gøre alt for at minimere skolefravær, så eleverne ikke tager et højt fravær med i deres ungdomsuddannelse.

Der udarbejdes en lokal procedure på alle skoler for forældrenes sygemelding af deres barn, samt den lokale og konkrete opfølgning på elevers skolefravær (lovligt og ikke-lovligt fravær)

Procedure for anmodning om ekstraordinær frihed

Skoleleder kan på grund af særlige begivenheder i familien mv. give en elev tilladelse til at holde ekstraordinært fri fra skole uden for de almindelige ferier og fridage. Det indskræpes til forældrene, at skolefravær har såvel sociale, som faglige konsekvenser for barnet eller den unge. Anmodning om ekstraordinær frihed bør derfor så vidt muligt undgåes af hensyn til barnets eller den unges stabile skolegang og klassens øvrige elever og bør ikke ske med henblik på f.eks. afholdelse af ferie uden for skolernes ferie.

SKOLEFRAVÆR

MÅL, DEFINITIONER OG PROCEDURE

Mål

Vordingborg Kommune har opsat et mål om, at børnene og de unge i kommunens skoler vil have et gennemsnitligt skolefravær (lovligt eller ulovligt fravær) på max. 5 % - svarende til max 10 hele fraværsdage på et skoleår.

Definitioner af bekymrende skolefravær

- Ikke-lovligt skolefravær, hvor forældrene ikke reagerer på skolens henvendelser.
- Lovligt og ikke-lovligt skolefravær, inklusiv ekstraordinær frihed, der samlet giver anledning til bekymring – se nedenstående beskrivelse af eksempler på fravær som bør bekymre.
- Skolefravær, uanset størrelse, i kombination med øvrig bekymring for barnets eller den unges trivsel, f.eks. fordi der er grund til at antage, at fraværet skyldes, at forældrene på grund af egne problemer ikke magter at få eleven af sted i skole og derfor sygemelder eleven, eller at fraværet skyldes, at eleven mistrives og får overtal forældrene til at sygemelde eleven.

Procedure

Skolelederen har pligt til, at arbejde systematisk med den generelle, forebyggende opfølgning på skolefravær. Skolens ansatte har skærpet underretningspligt, jf. servicelovens § 153, stk. 1, nr. 3, hvis de får kendskab til eller grund til at antage, at barnet eller den unge kan have behov for særlig støtte på grund af barnets eller den unges bekymrende skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten. Der bør ikke underrettes på skolefravær, uden at der har været forsøgt med det tæt og opfølgende forældresamarbejde.

Bekymrende fravær er et fravær af et vist omfang, hvor skolen ikke har givet lov eller på anden vis er blevet orienteret om fraværets årsag.

Hvis dette bekymrende skolefravær har et omfang på:

- Mindst 3 sammenhængende fraværsdage,
- 7 dage i en periode på 20 skoledage
- eller 10 dage i en periode på op til 40 skoledage
- eller hvis hjemmet ikke informerer om grunden til elevens udeblivelse – dette gælder både enkelttimer og hele dage.

-skal skolen tage aktiv stilling til, om fraværet er bekymrende, og hvordan skolen vil handle på fraværet.

Fravær i mindre omfang kan også være bekymrende, f.eks. hvis en elev ofte kommer og går i skoletiden eller hjemmet orienterer om fraværets årsager, men at det alligevel vurderes at handle om bekymrende faktorer. Denne vurdering foretager team og klasselærer, hvor den klasselærer sørger for at bringe bekymringen videre til hjemmet og evt. ledelsen.

Hvis en elevs fravær vurderes at være bekymrende (jvf ovenstående) skal det altid resultere i en aktiv handling fra klasselærer, herunder udarbejdelse af handleplan.

Om fravær er bekymrende beror på en konkret vurdering, men det er et krav, at klasselærer/person aktivt tager stilling til fraværet.

Ved kronisk sygdom eller ved sygdom af længere varighed, tager klasselæreren kontakt til hjemmet med henblik på at udarbejde en handleplan for undervisningens tilrettelæggelse. Her kan ledelsen inddrages efter behov.

Der arbejdes i tre trin ved bekymrende skolefravær. Trin 1 foranstalles af kontaktlærer/person. Efter trin 1 involveres skolens ledelse, som foranstalter trin 2 og 3.

1.

Ved bekymrende fravær skal kontaktlærer/person altid kontakte hjemmet for at kortlægge årsagen til fraværet og sammen med forældrene iværksætte en handleplan for nedbringelse af fraværet. I dialogen med forældrene, afdækkes problematikken yderligere og behov for forældre støtte el.lign. aftales.

Faglærere skal altid kontakte kontaktlærer /person ved bekymrende fravær. I denne fase inddrages hele teamet og der søges evt. sparring hos trivselscoach, inklusionsvejleder og distriktssocialrådgiver og i områdeteamet.

2.

Hvis fraværs mønsteret ikke ændres, inddrages skolens ledelse, som indkalder forældrene til et møde, hvor også distriktssocialrådgiver deltager. I dialogen med forældrene indskræpes at handleplanen skal overholdes og fraværet nedbringes øjeblikkeligt.

3.

Hvis fraværs mønsteret ikke ændres underrettes Vordingborg Kommunes Børn- og Familieafdeling. Selv om der tages skridt til en underretning, fortsætter skolen med den iværksatte handleplan for eleven. Det skal sikres at der fortsat arbejdes med problematikken i skoleregion.

Relevant lovgivning

I Danmark reguleres arbejdet med elevfravær af henholdsvis:

- Folkeskoleloven
- Bekendtgørelse(r) om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen (BEK nr. 768; nr. 773; nr. 822)
- Bekendtgørelse om en lov om børne- og ungeydelse

Ansvar for at barnet/den unge møder frem til undervisningen påhviler dennes forælder/ forældre (§35 og tilhørende noter).

Skolens leder skal dagligt påse, "at elever, der er optaget på skolen, herunder børnehaveklassen, deltager i undervisningen" (tilsynsforpligtigelsen). Tilsynsforpligtigelsen indtræffer 10 minutter før, undervisningen begynder og ophører, når eleverne forlader undervisningen.

Fraværet skal registreres under én af tre kategorier:

1. Fravær på grund af elevens sygdom eller lignende.
2. Fravær med skolelederens tilladelse (ekstraordinær frihed)
3. Ulovligt fravær.

Ad1) I tilfælde af sygdomsfravær over to uger kan skolen forlange en lægeerklæring.

Ad2) Ved ekstraordinær frihed kan skolelederen give tilladelse til, at en elev holder fri uden for skolens planlagte ferier. Al ekstraordinær frihed over én dag skal godkendes af skolelederen, der skal foretage en konkret vurdering af den pågældende elev på baggrund af elevens individuelle behov samt hensyn til undervisningen i øvrigt (§5, stk. 2, BEK 822, 26. juli 2004).

Ad3) I tilfælde af ulovligt fravær ”skal skolen straks tage kontakt til elevens forældre med henblik på at afdække årsagen til fraværet. ”

Desuden skal skolen straks give meddelelse til kommunen ”hvis denne får oplysning om, at en elev opholder sig eller formodes at opholde sig i udlandet”, og senest ”når en elev har været fraværende i en uge, herunder hvis en elev ikke er mødt i skole den første uge efter sommerferiens afslutning, og fraværet ikke skyldes sygdom eller ekstraordinær frihed med skolelederens tilladelse (§6 stk. 4).

Vordingborg Kommune

Postboks 200

Østerbro 2

4720 Præstø

Tlf. 55 36 36 36